

Teisės aktai į pagalbą ikimokyklinio ir/ar priešmokyklinio ugdymo programų vykdytojams lauko sąlygomis (Šiuo metu galiojantys teisės aktai)

Ilona Grigaravičienė

Švietimo ir mokslo ministerija, Bendrojo ugdymo departamento, Ikimokyklinio ir pradinio
ugdymo skyriaus vyriausioji specialistė

Kaunas, 2018-08-04

VALSTYBĖS PAŽANGOS STRATEGIJA „LIETUVA 2030“

VI vizija. 4.4. sumani visuomenė – laiminga visuomenė, kuri yra kiekvieno piliečio idėjoms [kūrybingumas], naujovėms ir iššūkiams atvira [atvirumas], solidari, savivaldi ir politiškai brandi [atsakomybė].

Lietuvos Respublikos Seimas
2012 m. gegužės 15 d. Nr. XI-2015

www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=425517&p_query=&p_tr2=2

VALSTYBINĖ ŠVIETIMO STRATEGIJA 2013-2022

- * Atsiliekame pagal įtraukties į ikimokyklinį, priešmokyklinį ugdymą,...
- * Būtina plėtoti švietimo sistemos alternatyvas, kurios būtų prieinamos, patrauklios ir vertingos dabar menkai į mokymąsi įtrauktoms visuomenės grupėms – ikimokyklinio amžiaus vaikams,
- * Vaikai turi per mažai galimybių naudotis instituciniu ikimokykliniu ugdymu.

Lietuvos Respublikos Seimas
2013 m. gruodžio 23 d. Nr. XII-745

www.e-tar.lt/portal/legalAct.html?documentId=b1fb6cc089d911e397b5c02d3197f382

Pakeistas ... įsigaliojo 2018-07-01

VAIKO TEISIŲ APSAUGOS PAGRINDŲ ĮSTATYMO NR. I-1234 PAKEITIMO ĮSTATYMAS

31 STR. „7. Vaiko tėvai ar kiti vaiko atstovai pagal įstatymą pasirūpina, kad vaikas iki 6 metų be objektyvios būtinybės nelikty be vyresnių kaip 14 metų asmenų priežiūros.“

Lietuvos Respublikos Seimas
2017 m. rugsėjo 28 d. Nr. XIII-643

ATNAUJINTAS ir įsigaliojo 2018-07-01 – www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/5a6c9100adc011e79d87b6f526384a70

Atnaujintas ...

VAIKO TEISIŲ APSAUGOS PAGRINDŲ ĮSTATYMAS

„21 straipsnis. Smurto prieš vaiką formos

Smurto prieš vaiką formos yra šios:

- 1) fizinis smurtas – tiesioginiai ar netiesioginiai tyčiniai fiziniai veiksmai prieš vaiką, taip pat fizinės bausmės, sukeltantys vaikui skausmą, darantys žalą arba keliantys pavojų jo gyvybei, sveikatai, raidai ar žalą garbei ir orumui;
- 2) psichologinis smurtas – nuolatinis vaiko teisės į individualumą pažeidinėjimas, vaiko žeminimas, patyčios, gąsdinimas, būtinos vaiko raidai veiklos trikdyimas, asocialaus elgesio skatinimas ar kitokia nefizinio kontakto elgsena, darantys žalą arba keliantys pavojų vaiko gyvybei, sveikatai, raidai ar žalą garbei ir orumui;
- 3) seksualinis smurtas – ...“

Lietuvos Respublikos Seimas
1996 m. kovo 14 d. Nr. I-1234

Suvestinė redakcija 2018-08-01 (atnaujinta 2018-07-31) – www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.C8205E261830/kHkXmufvOb

Planuojama keisti ...

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO ĮSTATYMAS

Lietuvos Respublikos Seimas
1991 m. birželio 25 d. Nr. I-1489

Suvestinė iki 2018-08-31: www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.9A3AD08EA5D0/rtjabACXQY

Pakeista 2016 m. (rengiami dar naujesni pakeitimai...)

LIETUVOS HIGIENOS NORMOS HN 75:2016 „IKIMOKYKLINIO IR PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMŲ VYKDYMO BENDRIEJI SVEIKATOS SAUGOS REIKALAVIMAI“ PATVIRTINIMO

Patvirtinta LR SAM ministro įsakymu
2016 m. sausio 26 d. Nr. V-93

Suvestinė nuo 2016-07-23 (atnaujinta – 2018-07-31):

www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.AF02472A1EBF/BfIYhvFYnF

Pakeista

LIETUVOS HIGIENOS NORMA HN 21:2011 „MOKYKLA, VYKDANTI BENDROJO UGDYMO PROGRAMAS. BENDRIEJI SVEIKATOS SAUGOS REIKALAVIMAI“

Patvirtinta LR SAM ministro įsakymu
2011 m. rugpjūčio 10 d. Nr. V-773 (2017 m. kovo 13 d. įsakymo Nr. V-284 redakcija)

Suvestinė nuo 2017-09-01 (atnaujinta – 2018-07-31):

www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.2581A7005CA7/aExqglXhyO

Nauja galioja nuo 2016-11-01 d.

LIETUVOS HIGIENOS NORMOS HN 131:2015 „VAIKŲ ŽAIDIMŲ AIKŠTELĖS IR PATALPOS. BENDRIEJI SVEIKATOS SAUGOS REIKALAVIMAI“ PATVIRTINIMO

Patvirtinta LR SAM ministro įsakymu
2015 m. spalio 30 d. Nr. V-1208

Suvestinė nuo 2017-05-01 (atnaujinta – 2018-07-31):

www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/09eb8720823b11e5b7eba10a9b5a9c5f/PZeNSSveYb

Planuojama keisti (ŠMM 2017 m. teikė siūlymus)...

MAITINIMO ORGANIZAVIMO IKIMOKYKLINIO UGDYMO, BENDROJO UGDYMO MOKYKLOSE IR VAIKŲ SOCIALINĖS GLOBOS ĮSTAIGOSE TVARKOS APRAŠAS

Patvirtinta SAM ministro įsakymu
2014 m. liepos 4 d. Nr. V-769

Suvestinė nuo 2016-01-01 iki 2018-08-31(atnaujinta – 2018-08-01):

www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.3B14F18E2B3C/httpgDNrUuJ

Pakeistas „VAIKŲ SVEIKATOS PRIEŽIŪROS IKIMOKYKLINIO UGDYMO ĮSTAIGOSE REKOMENDACIJOS“ **ir sujungtas su kitu teisės aktu: įsigaliojo nuo 2016-01-01 d.**

VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ORGANIZAVIMO MOKYKLOJE TVARKOS APRAŠAS

Dviejų ministrų įsakymu ŠMM ir SAM

2016 m. liepos 21 d. įsakymo

Nr. V-966/V-672

Suvestinė 2016-09-01 d. (atnaujinta 2018-07-31):

www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.D75E8D9BAEB0/QmBfzmloDA

Derinami pakeitimai ir planuojama rengti naują redakciją

(nuo 2013 m.)...

KŪNO KULTŪROS IR SPORTO ĮSTATYMAS

„18 straipsnis. Kūno kultūros ir sporto pratybos neformaliojo švietimo programas vykdančiose švietimo įstaigose

1. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vaikams aktyvi veikla yra privaloma visą ugdymosi laikotarpį skiriant ne mažiau kaip po vieną valandą per dieną.“

1995 m. gruodžio 20 d. Nr. I-1151

Suvestinė redakcija nuo 2017-01-01 iki 2019-05-31 (atnaujinta – 2018-07-31):

www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.791BF9249C9C/XUFtrKHHEQ

Kur gali būti steigiamos ikimokyklinio ar priešmokyklinio ugdymo grupės?

1. Mokyklose:
 - ikimokyklinio ugdymo;
 - bendrojo ugdymo (visų tipų);
2. profesinio mokymo įstaigose;
3. ugdymo centruose;
4. universaliuose daugiavarkciuose centruose;
5. kitose įstaigose, atskiruose pastatuose ir pan.

METODINĖS REKOMENDACIJOS NEVALSTYBINIAMSIKIMOKYKLINIO IR PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMŲ TEIKĖJAMS

www.ikimokyklinis.lt/uploads/files/dir723/dir36/dir1/8_0.ph

Steigimo žingsniai

Atnaujinta info:

www.smm.lt/uploads/documents/Svietimas_ikimokyklinis/Nevalstybines_istaigos_%20steigimas-.pdf

Senesnė info: www.ikimokyklinis.lt/uploads/files/dir723/dir36/dir1/8_0.php

Daugiau informacijos

www.ikimokyklinis.lt/index.php/ipup-projektas/projekto-rezultatai/11677

METODINĖS REKOMENDACIJOS DĖL IKIMOKYKLINIO UGDYMO ORGANIZAVIMO FORMŲ ĮVAIROVĖS

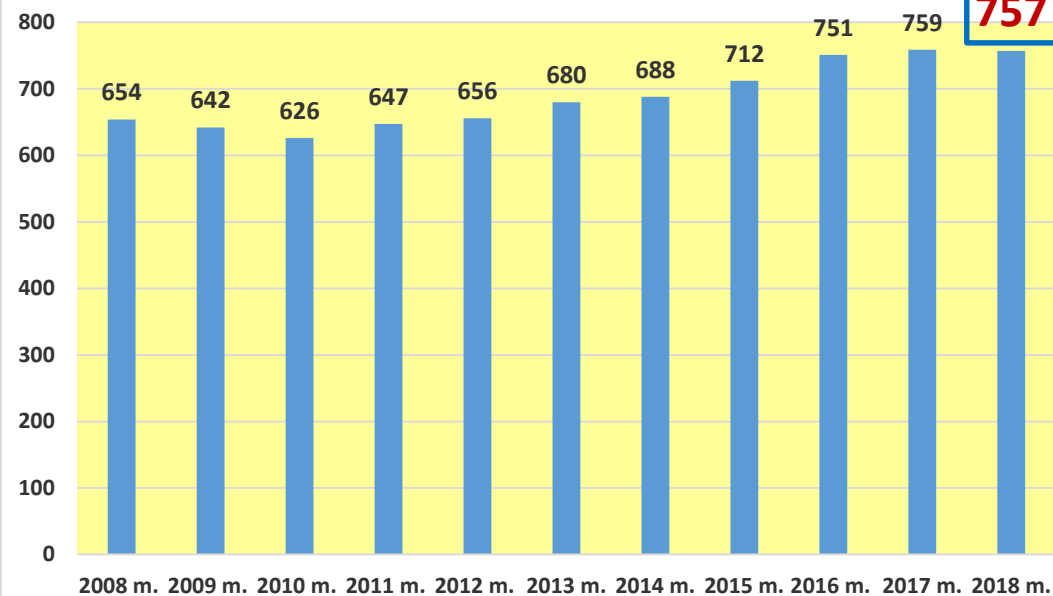
www.ikimokyklinis.lt/uploads/files/dir758/dir37/dir1/5_0.php

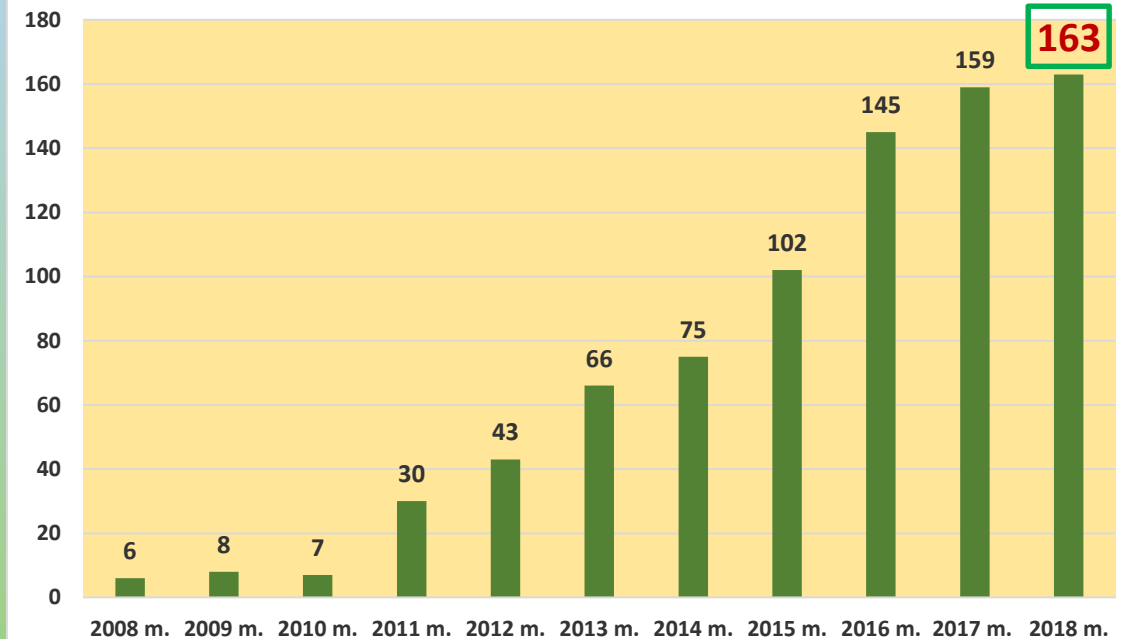
IKIMOKYKLINIO UGDYMO ĮSTAIGŲ DINAMIKA

Išimokyklinio ugdymo įstaigos (įskaitant ir nevalstybines ir valstybines)

Nevalstybinės išimokyklinio ugdymo įstaigos

Info galima rasti čia (atnaujinta 2018-07-31): www.aikos.smm.lt/Registrai/Svietimo-ir-mokslo-institucijos/SitePages/Pagrindinis.aspx?ss=9c6d8ff9-08a4-4a65-b453-5c51ddad8242
www.aikos.smm.lt/Registrai/Svietimo-ir-mokslo-institucijos/SitePages/Pagrindinis.aspx?ss=9c6d8ff9-08a4-4a65-b453-5c51ddad8242

Pakeistas IKIMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMŲ KRITERIJŲ APRAŠAS

LR švietimo ir mokslo ministro įsakymu
2005 m. balandžio 18 d. Nr. ISAK-627

Suvestinė redakcija nuo 2017-04-25 (atnaujinta - 2018-07-31):
www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.F75FE2733AF1/rSbQrlxOGP

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

IKIMOKYKLINIO UGDYMO METODINĖS REKOMENDACIJOS 2015 m.

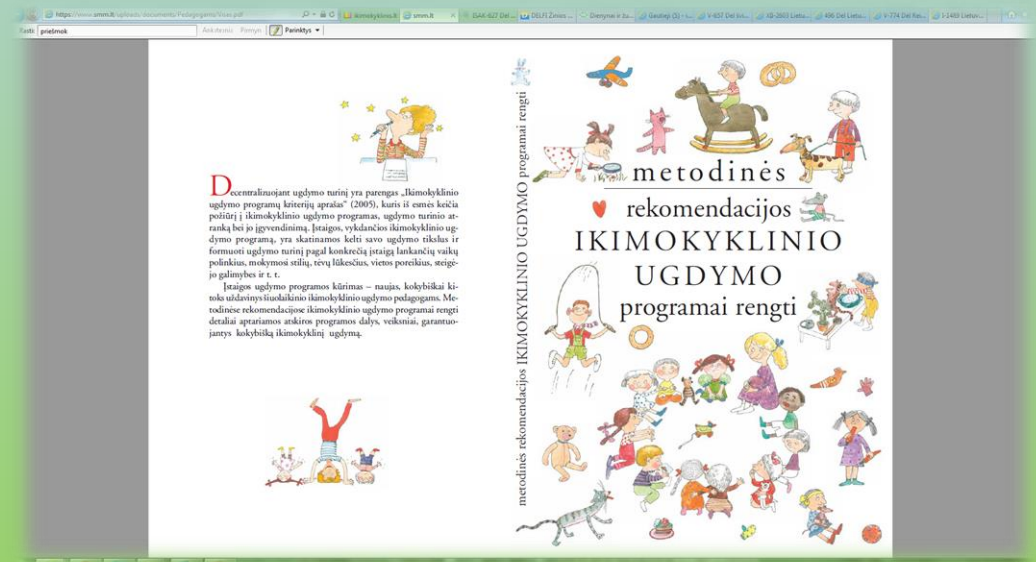
[https://issuu.com/ikimokyklinis/docs/knyga - rekomendacijos](https://issuu.com/ikimokyklinis/docs/knyga_-_rekomendacijos)
www.ikimokyklinis.lt/uploads/files/dir1049/dir52/dir2/17_0.php

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija

IKIMOKYKLINIO UGDYMO
METODINĖS REKOMENDACIJOS

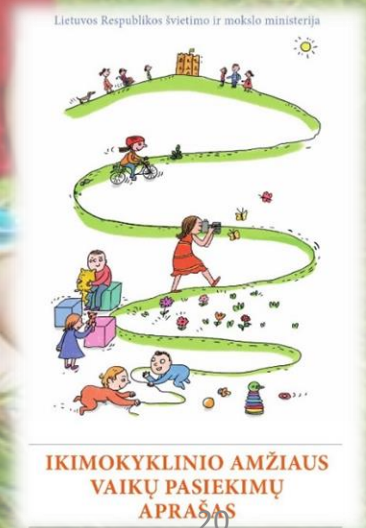
METODINĖS REKOMENDACIJOS IKIMOKYKLINIO UGDYMO TURINIO PROGRAMAI RENGTI 2006 m.

www.smm.lt/uploads/documents/Pedagogams/Visas.pdf

IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ PASIEKIMŲ APRAŠAS (TAIP PAT IR VAIKAMS, TURINTIEMS SPECIALIŲJŲ UGDYMOSI POREIKIŲ)

www.smm.lt/uploads/documents/Pedagogams/ikimok_pasiekimu_aprasas.pdf
https://issuu.com/ikimokyklinis/docs/ikimok_pasiekimu_aprasas

Pakeistas **PRIVALOMO IKIMOKYKLINIO UGDYMO** **NUSTATYMO IR SKYRIMO TVARKOS APRAŠAS**

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ir Socialinės apsaugos ir darbo ministru
2016 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-735/A1-459

Atnaujinta - 2018-07-31:

www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/0c22e98070cd11e6a014b8463e530a88

ATNAUJINTA PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO BENDROJI PROGRAMA

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2014 m. rugsėjo 2 d. įsakymu Nr. V-779

www.ikimokyklinis.lt/uploads/files/dir930/dir46/dir2/5_0.php

http://issuu.com/ikimokyklinis/docs/sviesa_bpup_maketas/1

[www.smm.lt/uploads/documents/Prie%C5%A1mokyklinio%20ugdymo%20bendroji%20programa\(3\).pdf](http://www.smm.lt/uploads/documents/Prie%C5%A1mokyklinio%20ugdymo%20bendroji%20programa(3).pdf)

ŠĮ PAKEITIMAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO ĮSTATYMO NR. I-1489 2, 7, 8, 9, 24, 27, 36, 37, 43, 46 IR 47 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS IR 8, 9 BEI 47 STR. PAKEITIMAI

2015 m. gruodžio 22 d. Nr. XII-2213
(dėl 6 m. vaikų privalomo priešmokyklinio ugdymo)
2017 m. gruodžio 19 d. Nr. XIII-926
(dėl 5, 6 m. vaikų ugdymo ankstinimo)

Atnaujintas PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO TVARKOS APRAŠAS

Patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2016 m. liepos 22 d. Nr. V-674

Suvestinė redakcija nuo 2017-04-13 (atnaujinta 2018-07-31):
www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.3BD8DC009FDA/vCBtdcGcLJ

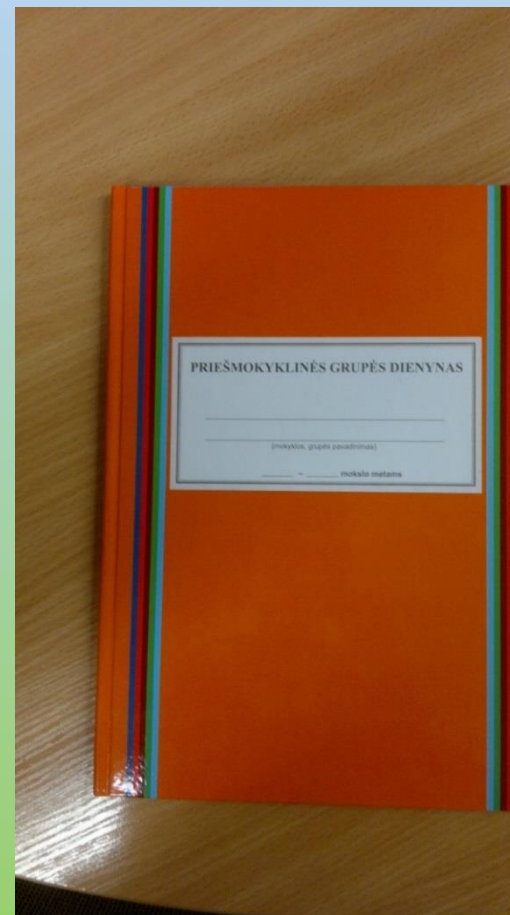
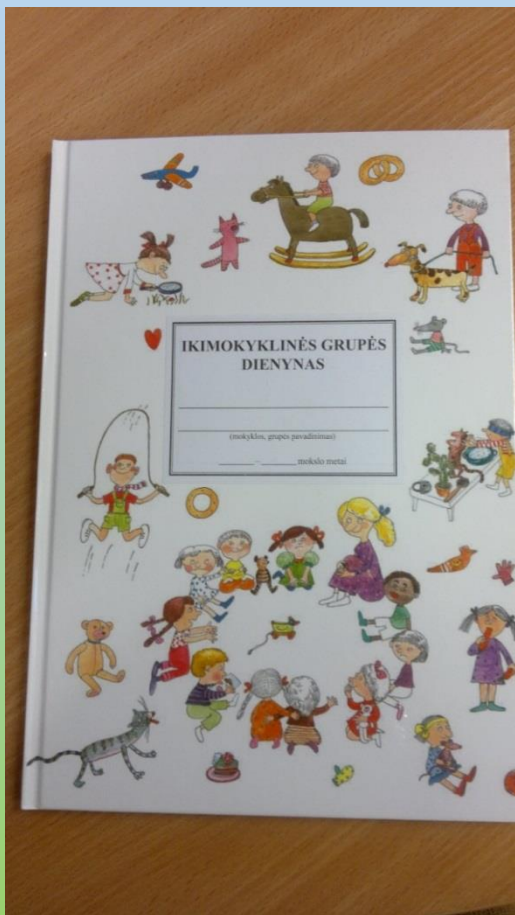
Pagrindinis dokumentas:

www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/b707c8205d3111e69415b10fee72c487

Pakeitimas: www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/eaf233901f4711e78397ae072f58c508

Nuo 2017-09-01 d. įteisintas el. dienynas

www.smm.lt/web/lt/pedagogams/ugdymas/dienynai-ir-zurnalai
www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/9aa5b0303cf611e6bcc5c96b48152012

NETEKO GALIOS

VAIKO BRANDUMO MOKYTIS PAGAL PRIEŠMOKYKLINIO IR PRADINIO UGDYMO PROGRAMAS ĮVERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

Patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2016 m. rugsėjo 1 d. Nr. V-751

Pripažintas netekęs galios 2018 m. sausio 30 d. Nr. V-84

Suvestinė redakcija nuo 2016-09-02:

www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.FEC49A734202/prFbxydboW

Pripažinimas netekus galios 2018-07-31:

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/9a2a2f72060111e8802fc9918087744d>

VAIKŲ, KURIEMS TAIS KALENDORINIAIS METAIS SUEINA 7 METAI IR KURIEMS REIKALINGA NUOLATINĖ KVALIFIKUOTŲ SPECIALISTŲ PAGALBA BEI SVEIKATĄ TAUSOJANTIS DIENOS REŽIMAS, UGDYMO IKIMOKYKLINIO UGDYMO ĮSTAIGOJE ARBA NAMUOSE PAGAL VAIKO POREIKIAMS PRITAIKYTĄ UGDYMO PROGRAMĄ ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro

2010 m. birželio 8 d. įsakymu Nr. V-850

Pripažintas netekęs galios 2018 m. sausio 30 d. Nr. V-84

Suvestinė redakcija nuo 2010-06-16:

www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.E2526686792D/CyLhgEJpws

Pripažinimas netekus galios 2018-07-31:

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/9a2a2f72060111e8802fc9918087744d>

Planuojama atnaujinti ...

BENDROJO UGDYMO DALYKŲ VADOVĖLIŲ IR MOKYMO PRIEMONIŲ ATITIKTIES TEISĖS AKTAMS ĮVERTINIMO IR APRŪPINIMO JAIS TVARKOS APRAŠAS

2011 m. lapkričio 30 d. Nr. V-2310

Atnaujinta - 2018-07-31:

www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=415145

www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.8D0586DF228D

ŠVIETIMO APRŪPINIMO STANDARTAI

Patvirtinta 2011 m. gruodžio 12 d. Nr. V-2368

Atnaujinta - 2018-07-31:

www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=415146&p_query=&p_tr2=2
www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.83773518914F

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

VAIKŲ TURIZMO RENGINIŲ ORGANIZAVIMO APRAŠAS

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2005 m. kovo 1 d. Nr. ISAK-330

Suvestinė redakcija nuo 2017-04-25 (atnaujinta – 2018-07-31):

www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.A625DF37B55D/krvMwICAPN

Pripažintas netekęs galios ...

DĖL MOKYMO IR ATESTAVIMO DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS KLAUSIMAIS BENDRŲJŲ NUOSTATŲ PATVIRTINIMO

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ir Sveikatos apsaugos ministrų
2017-06-07 Nr. A1-288/V-658

Atnaujinta – 2017-11-07:

www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/62acb6404f3011e7846ef01bffffb9b64

NAUJI DOKUMENTAI:

DĖL KULTŪROS PASO KONCEPCIJOS PATVIRTINIMO

2018 m. liepos 13 d. Nr. JV-572/V-650
Kultūros paso įgyvendinimo etapai:

I. 2018 m. rugsėjo–gruodžio mėn. kultūros pasas skirtas pradinį klasių mokiniams, kai kiekvienam pradinukui skiriami 5 eurai.

II. nuo 2019 m. kultūros pasas skirtas visiems Lietuvos mokiniams ir kiekvienam mokiniui skiriama 15 eurų kalendoriniams metams.

KULTŪROS PASO PASLAUGŲ ATRANKOS 2018 METŲ TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

Lietuvos Respublikos kultūros ministro ir švietimo ir mokslo ministro
2018 m. liepos 18 d. Nr. JV-588/V-653

Atnaujinta – 2018-07-31:

<https://lrkm.lrv.lt/lt/veikla/kulturos-pasas/kulturos-pasas-1>

<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/8e494f208b2511e8adc2b65cf0f647e0>

MOKINIŲ VEŽIOJIMO MOKYKLINIŲ AUTOBUSU TVARKOS APRAŠAS

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2016 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. V-620

Atnaujinta - 2018-08-01:

www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/1e475f303eb711e6a8ae9e1795984391

SPECIALIOSIOS PAGALBOS TEIKIMO MOKYKLOSE (IŠSKYRUS AUKŠTĄSIAS MOKYKLAS) TVARKOS APRAŠAS

„11. Siekiant užtikrinti Pagalbos prieinamumą:

11.1. mokytojo padėjėjo etatas gali būti steigiamas, jei Mokykloje mokosi mokinys, turintis vidutinių, didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių ir negalintis savarankiškai dalyvauti ugdymo procese;“

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2011 m. liepos 8 d. Nr. V-1229

Atnaujinta – 2018-08-01:

www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.EE3AFE320A27

Nauja redakcija ...

DĖL ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRO 2011 M. LIEPOS 8 D. ĮSAKYMO NR. V-1228

„DĖL SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS PAGALBOS TEIKIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2017 m. rugpjūčio 30 d. Nr. V-657

Įsigalioja nuo 2017-09-01 (atnaujinta – 2018-08-01):

www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/885dfbd08d4511e7a3c4a5eb10f04386

Nauja redakcija ...

PSICHOLOGINĖS PAGALBOS TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2017 m. rugpjūčio 30 d. Nr. V-663

Atnaujinta 2018-08-01:

www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/f66068a08e0a11e7a3c4a5eb10f04386

Pakeistas – nauja redakcija ...

MOKYKLOS VAIKO GEROVĖS KOMISIJOS SUDARYMO IR JOS DARBO ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2017 m. gegužės 2 d. Nr. V-319

Įsigalioja nuo 2017-09-01 (atnaujinta – 2018-08-01):
<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.396543>

Bus keičiama ...

IKIMOKYKLINIO UGDYMO MOKYKLOS VIDAUS AUDITO METODIKA

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2005 m. liepos 22 d. Nr. ISAK-1557

Suvestinė redakcija nuo 2010-09-19 (atnaujinta – 2018-08-01):

www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.FEC106511F6B

Panaudojant ES SF lėšas planuojama:

MOKYKLŲ, VYKdanČIŲ IKIMOKYKLINIO IR
PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMAS, VEIKLOS
IŠORINIO VERTINIMO SISTEMAŲ IR ATNAUJINTI
VIDAUS AUDITO METODIKĄ

[www.....](#)

Viskas apie BUM vertinimą (atnaujinta 2018-08-01):

www.nmva.smm.lt/isorinis-vertinimas/mokyklu-isorinis-vertinimas/

Naujas ...

REKOMENDACIJOS MOKYKLOMS DĖL SMURTO ARTIMOJE APLINKOJE ATPAŽINIMO KRITERIJŲ IR VEIKSMŲ, KILUS ĮTARIMUI DĖL GALIMO SMURTO ARTIMOJE APLINKOJE

LR švietimo ir mokslo ministro
2017 m. balandžio 2 d. įsakymą Nr. ISAK-587

Suvestinė redakcija nuo 2017-01-01 (atnaujinta – 2018-08-01):

www.smm.lt/uploads/lawacts/docs/1599_4d5863b4b82d6e5191df2cb4458da3df.pdf

Atnaujinta – 2018-08-01:

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/d0361a6278e511e7aefae747e4b63286>

MOKESTIS UŽ VAIKŲ IŠLAIKYMĄ IKIMOKYKLINIO UGDYMO ĮSTAIGOSE:

VII skirsnio 70 st. 11 p. Atlyginimo dydį už vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ugdymo programas, išlaikymą nustato mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija (dalyvių susirinkimas) (valstybinės ir savivaldybės mokyklos), savininkas (dalyvių susirinkimas) (kitų mokyklų). Atlyginimas gali būti mažinamas mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos (dalyvių susirinkimo) (valstybinės ir savivaldybės mokyklos), savininko (dalyvių susirinkimo) (kitų mokyklų) nustatytais atvejais ir tvarka.

Suvestinė redakcija nuo 2018-07-05 iki 2018-08-31 (atnaujinta – 2018-08-01):
www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.9A3AD08EA5D0/xbPKUCNrMi

Pilotinis projektas

2016-01-01 yra įgyvendinamas 5 savivaldybėse

(Alytaus, Jonavos, Telšių, Raseinių ir Šalčininkų rajonuose)

EKSPERIMENTINĖ MOKYMO LĖŠŲ APSKAIČIAVIMO IR PASKIRSTYMO METODIKA

LRV nutarimas

2015 m. gruodžio 23 d. Nr. 1360

Suvestinė redakcija nuo 2018-01-01 iki 2018-08-31 (atnaujinta – 2018-08-01), kuris netenka galios 2018-09-01:

www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/a1c7ac908f8811e5a6f4e928c954d72b/nYbJHfZlrG

MOKINIO KREPŠELIO LĖŠŲ APSKAIČIAVIMO IR PASKIRSTYMO METODIKA

Ikimokyklinio ugdymo MK nuo 2018-01-01:

metams 0,8851 (koef.) x 1099 € ≈ 973 €

Priešmokyklinio ugdymo MK yra diferencijuotas (0,7921-2,9039).

LRV nutarimas 2001 m. 06-27 d. Nr. 785

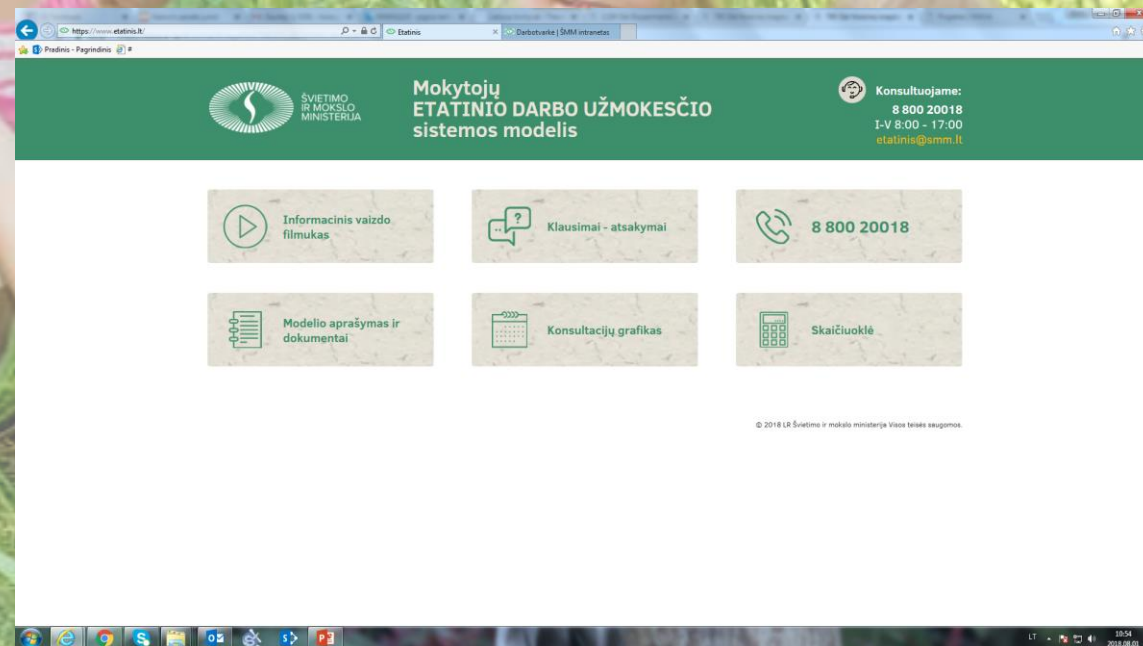
Suvestinė redakcija nuo 2018-01-01 iki 2018-08-31 (atnaujinta – 2018-08-01):

www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.E312BC1F0361/kTjAQdmHYv

Nutarimas netenka galios 2018-09-01.

NAUJI DOKUMENTAI ...

DĖL MOKYTOJŲ ETATINIO DARBO UŽMOKESČIO SISTEMOS MODELIO SUKŪRIMO

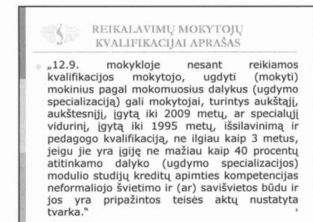
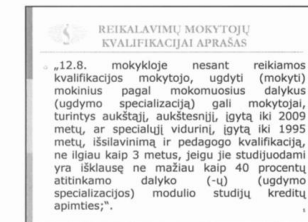
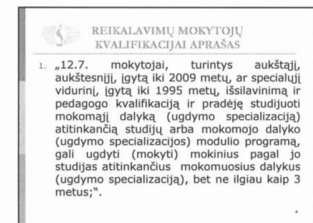
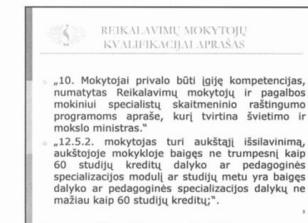
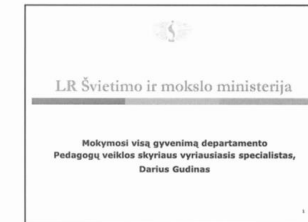

Atnaujinta – 2018-08-01:

www.etatinis.lt/modelio-aprasymas/

REIKALAVIMŲ MOKYTOJŲ KVALIFIKACIJAI APRAŠAS

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2014 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. V-774

Suvestinė redakcija nuo 2017-09-01 iki 2018-08-31(atnaujinta – 2018-08-01):

www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/7f45d9f02f7911e4a83cb4f588d2ac1a/ucrPsQkJZg

Atnaujinta – 2018-08-01 informacija ir nuorodos:

Pedagogų rengimo modelio aprašas: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/01388c40998611e78d46b68e19efc509?jfwid=5w7avl4go>

Pedagogų rengimo reglamentas: <https://www.e-tar.lt/portal/legalAct.html?documentId=12340f50630811e8acbae39398545bed>

Pedagogų etikos kodeksas: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/cde5eef16db011e89a0fd2d617326139?jfwid=qjs00i3g2>

Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašo pakeitimas: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/a250e2426f4011e89bb0cb50d0500eab?jfwid=-g0zrzbrl6>

Švietimo įstatymo 68 straipsnio pakeitimas dėl darbo apmokėjimo: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/110b5de07dcf11e89188e16a6495e98c?jfwid=-g0zrzcq48>

Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo pakeitimai dėl mokytojų darbo apmokėjimo: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/cd2f3c417dce11e89188e16a6495e98c?jfwid=-g0zrzcqct>

Reikalavimų mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų skaitmeninio raštingumo programoms aprašas: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/599d489078af11e89188e16a6495e98c?jfwid=q8i88m58y2>

Pedagoginių ir psichologinių žinių kurso vykdymo tvarkos aprašas: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/6d1449005c0411e79198ffdb108a3753>

Ir neteko galios švietimo konsultantų veiklos nuostatai: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/1df95180449311e8ad2f97b2a095557a>

Teisės aktai, susiję su mokyklų vadovų veikla:

Švietimo įstaigų vadovų rezervo reglamentas: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/623c7ab046f611e8ade598b2394a491d>

Valstybinių ir savivaldybių švietimo įstaigų (išskyrus aukštąsias mokyklas) vadovų, jų pavaduotojų ugdymui, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų veiklos vertinimo nuostatai: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/b6ad2140317e11e8bbc3f206caa14d00>

Konkurso valstybinių ir savivaldybių švietimo įstaigų (išskyrus aukštąsias mokyklas) vadovų pareigoms eiti tvarkos aprašo pakeitimai: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/dec93ea031c111e8bbc3f206caa14d00>

Kvalifikacinių reikalavimų valstybinių ir savivaldybių švietimo įstaigų (išskyrus aukštąsias mokyklas) vadovams aprašo pakeitimai: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/b5b48070100011e89641ab133a146f0f>

Ir mokyklų vadovų, jų pavaduotojų ugdymui, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų atestacijos nuostatai neteko galios: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/1f0d0f80154011e88456d055fb6f6244>

Papildoma informacija - šiuo metu dirbama prie šių teisės aktų projektu:

Mokytojo profesijos kompetencijos aprašas (kol kas galioja 2007-01-15 Nr. ISAK-54).

Valstybinių ir savivaldybių mokyklų vadovų, jų pavaduotojų ugdymui, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų, mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų kvalifikacijos tobulinimo nuostatai (kol kas galioja 2007-03-29 Nr. ISAK-556)

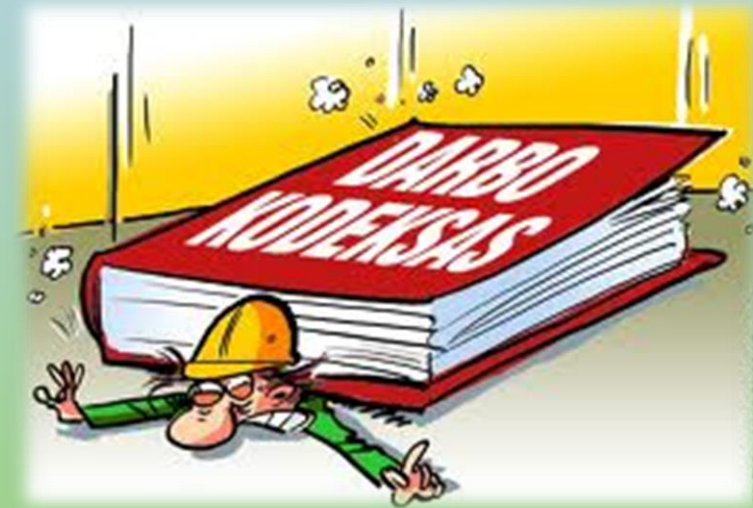
Rengiama mokytojų pareigybių aprašymo metodika (naujas teisės aktas)

Rengiama pedagogų veiklos vertinimo tvarka (naujas teisės aktas).

Naujas...

LR DARBO KODEKSAS

Įstatymas priimtas
2016 m. rugsėjo 14 d. Nr. XII-2603

Suvestinė redakcija nuo 2018-07-16 iki 2018-08-31 (atnaujinta – 2018-08-01):
www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/f6d686707e7011e6b969d7ae07280e89/aXrAHokDla

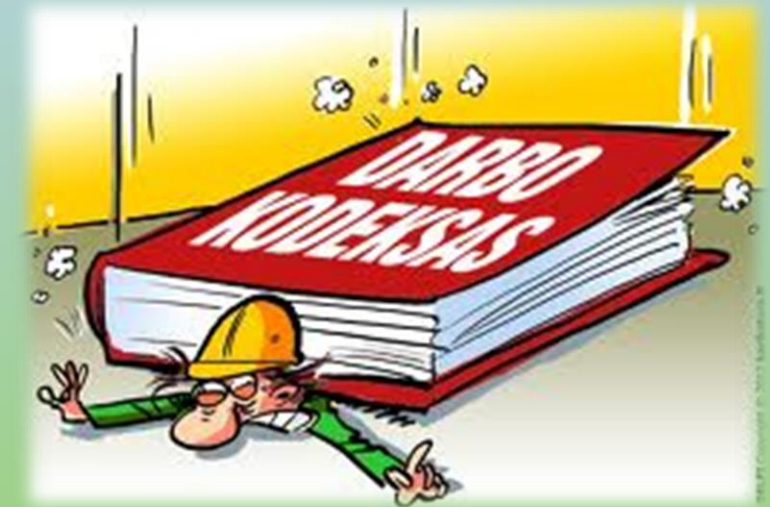
Nauji dokumentai papildantys: ...

LR DARBO KODEKSĄ

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS DARBO KODEKSO ĮGYVENDINIMO

LRV nutarimas

2017 m. birželio 21 d. Nr. 496

Suvestinė redakcija nuo 2018-07-16 iki 2018-08-31 (atnaujinta – 2018-08-01):

www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/f6d686707e7011e6b969d7ae07280e89/aXrAHokDla

Suvestinė redakcija nuo 2018-07-01 iki 2018-08-31 (atnaujinta – 2018-08-01):

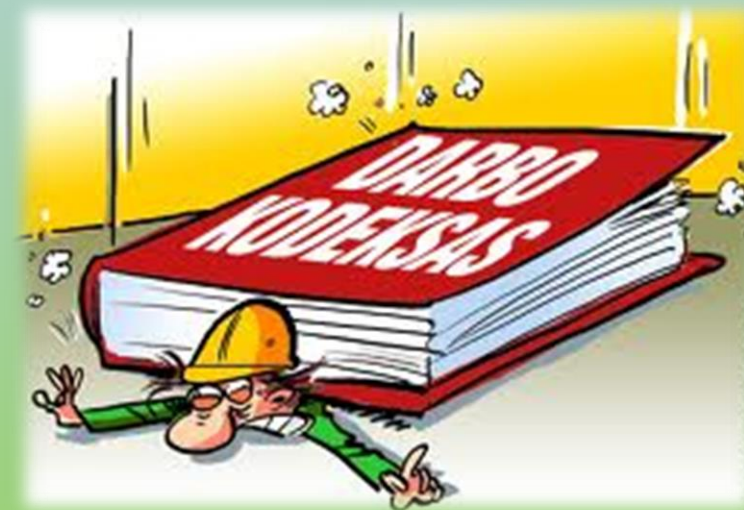
www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/76731a705b4711e79198ffdb108a3753/MOimevNZxn

Nauji dokumentai papildantys: ...

LR DARBO KODEKSĄ

VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ ĮSTAIGŲ DARBUOTOJŲ PAREIGYBIŲ APRAŠYMO METODIKOS PATVIRTINIMO

LR socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymas
2017 m. balandžio 12 d. Nr. A1-177

www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/abfd28f01f7111e78397ae072f58c508

VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ ĮSTAIGŲ DARBUOTOJŲ DARBO APMOKĖJIMO ĮSTATYMAS

Lietuvos Respublikos įstatymas
2017 m. sausio 17 d. Nr. XIII-198

Suvestinė redakcija nuo 2018-07-05 iki 2018-08-31 (atnaujinta – 2018-08-01):
www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/2d8b78b0e79411e68503b67e3b82e8bd/RfuerruYKQ

IKIMOKYKLINIO UGDYMO ĮSTAIGOS DOKUMENTAI:

1. Nuostatai ar įstatai;
2. Vidaus darbo tvarka;
3. Kolektyvinė sutartis;
4. Darbuotojo darbo sutartis
5. Pareiginiai nuostatai;
6. Kiti ...?

Pvz., Skuodo rajono Ylakių vaikų lopšelio darželio:

www.ylakiudarzelis.lt/wp-content/uploads/2012/02/aukletejos.pdf

Pvz., Skuodo vaikų lopšelio-darželio: www.saulute.w3.lt/index.php/struktra-ir-kontaktai/darbuotoj-pareigybiniai-apraymai/20-aukltijos-padjjos-pareiginiai-nuostatai

NUOSTATŲ, ĮSTATŲ AR STATUTŲ ĮFORMINIMO REIKALAVIMAI

Patvirtinta LR švietimo ir mokslo ministro įsakymu
2011 m. birželio 29 d. Nr. V-1164

Suvestinė redakcija nuo 2018-07-10 2012-08-26 (atnaujinta – 2018-08-01):
www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.9FE7F6F5F00F/vJTTrgvNsV

VIDAUS DARBO TVARKOS TAISYKLĖS; KOLEKTYVINĖS IR DARBUOTOJŲ SUTARTYS ...

PVZ.:

<http://ldzylute.lt/vidaus-darbo-tvarkos-taisykles/>
www.visainfo.lt/pareiginiai-nuostatai-vidaus-darbo-tvarkos-taisykles-92253

Planuojama pripažinti netekus galios ...

PAVYZDINIS AUKLĖTOJO PAREIGYBĖS APRAŠYMAS

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2005 m. lapkričio 11d. įsakymu Nr. ISAK-2249

Atnaujinta - 2018-08-01:

www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.80245407BF4F

Planuojama pripažinti netekus galios ...

PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO PEDAGOGO PAVYZDINIS PAREIGINIS APRAŠAS

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2003 m. lapkričio 10 d. įsakymu Nr. ISAK-1581

Atnaujinta - 2018-08-01:

www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.4ED8F42E20A9

www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=221964&p_query=&p_tr2=

NEBEGALIOJA...

DĖL IŠIMTIES ATVEJŲ, KADA LEIDŽIAMA DIRBTI DAUGIAU NEGU 36 VALANDAS PER SAVAITĘ

LR ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRO
2005 m. gruodžio 29 d. Nr. ISAK-2668

Atnaujinta: 2017-11-14

www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.0ACADB5CFFBE

DARBO REGLAMENTAVIMAS:

- ✓ Mokytojų priėmimo ir atleidimo iš darbo tvarkos aprašas;
- ✓ Pažyma dėl teistumo ir kt.;
- ✓ Profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose;
- ✓ Mokymai dėl pirmos medicininės pagalbos;
- ✓ Mokymai dėl priešgaisrinės saugos;
- ✓ ...?
- ✓ ...?

www.smm.lt/web/lt/pedagogams/darbo-reglamentavimas

MOKYTOJŲ PRIĖMIMO IR ATLEIDIMO IŠ DARBO TVARKOS APRAŠAS

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2011 m. rugsėjo 15 d. Nr. V-1680

Atnaujinta – 2018-08-01:

www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.21B37F0C0F6C

VAIKO TEISIŲ APSAUGOS PAGRINDŲ ĮSTATYMO NR. I-1234 1, 43, 47 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 571 STRAIPSNIU IR PRIEDU ĮSTATYMO NR. XII- 1965 6 STRAIPSNIO PAKEITIMO

1 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Darbdavys ar savanoriškos veiklos organizatorius dėl asmenų, šio įstatymo 4 straipsnio įsigaliojimo dieną dirbančių šio įstatymo 4 straipsnyje išdėstyto Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 57¹ straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytus darbus ar užsiimančių savanoriška veikla, turi gauti pažymą iš Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro apie šiuos fizinius asmenis. Šios pažymos išduodamos nemokamai.“

LR įstatymas

2016 m. kovo 24d. įsakymu Nr. XII-2274

Atnaujinta - 2018-08-01:

www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/6dc6fbe0fb2f11e5a52397090a2fa158

www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.C8205E261830/kHkXmufvOb

LR DARBO KODEKSAS

111 straipsnis. Darbo laiko sąvoka

1. Darbo laikas – bet koks laikas, kuriuo darbuotojas yra darbdavio žinioje ar atlieka pareigas pagal darbo sutartį.
2. Į darbo laiką bet kuriuo atveju įtraukiami šie laikotarpiai:
 - 1) pasirengimas darbui darbo vietoje;
 - 2) fiziologinės pertraukos ir specialios pertraukos;
 - 5) kvalifikacijos tobulinimo darbdavio pavedimu laikas;

6) privalomų darbuotojų sveikatos patikrinimų laikas;

158 straipsnis. Darbuotojų saugos ir sveikatos organizavimas

1. Kiekvienam darbuotojui turi būti sudarytos tinkamos, saugios ir sveikatai nekenksmingos darbo sąlygos, ...>.
2. Kiekvieno darbuotojo darbo vieta ir aplinka turi būti saugi ir nekenksminga sveikatai, įrengta pagal darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimus.
3. Darbas turi būti organizuojamas vadovaujantis darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimais.
4. Darbuotojų saugos ir sveikatos priemonės finansuojamos darbdavio lėšomis.

LR darbo kodeksas

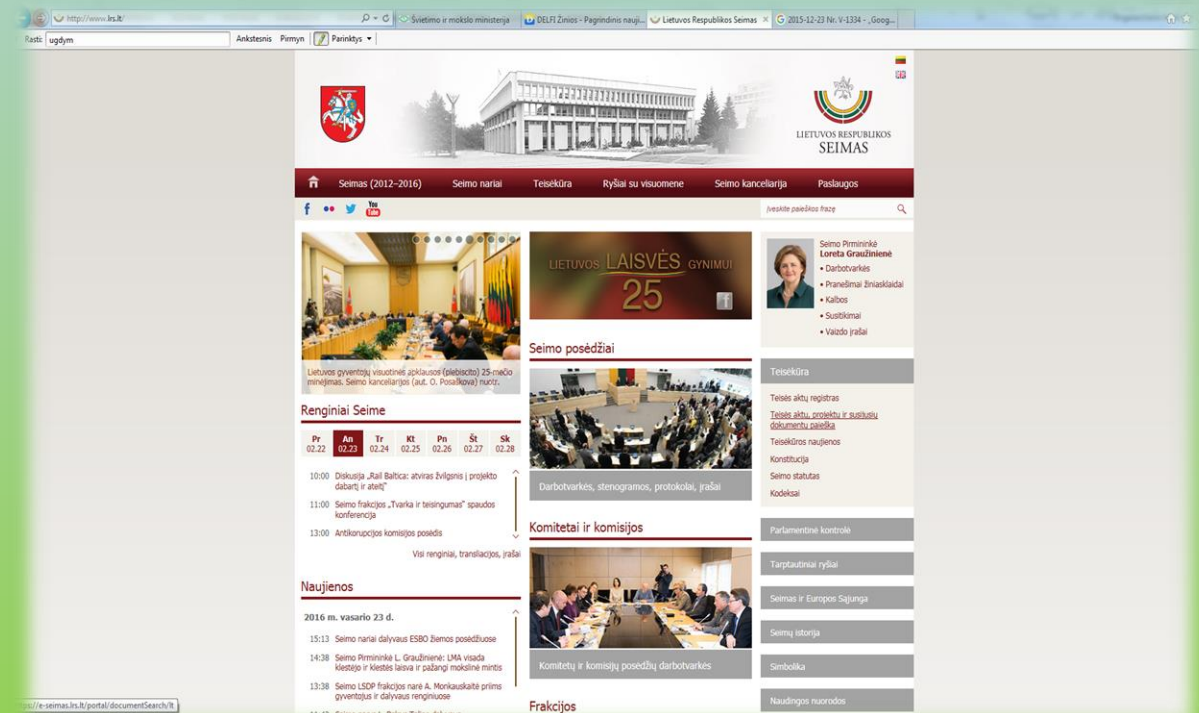
2016 m. kovo 24 d. įsakymu Nr. XII-2274

Atnaujinta - 2018-08-01:

www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/f6d686707e7011e6b969d7ae07280e89/giCZwujhpu

KAIP IR KUR GALIMA IEŠKOTI TEISĖS AKTŲ:

1. www.e-tar.lt/portal/index.html
2. <https://e-seimas.lrs.lt/portal/documentSearch/lt>
3. www.litlex.lt/
4. www.smm.lt/web/lt/teisesaktai
5. www.ikimokyklinis.lt
6. www.google.lt
7. ...

TEISĖS AKTŲ REGISTRAS

Pradžia

Nauja

Aktai

Teisės akto paieška

Prenumerata

Sutartys

Informacija

Mobili versija

Neįgaliesiems

Lietuvių

Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas

Identiškas aktas:	09110101STA001-1489
Užregistravimo TAR data:	
Galia	Įsigalioja 1991-07-01

Priėmimo data:	1991-06-25
Įstaigos suteiktas nr.:	I-1489
Priėmė:	Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba - Atkuriamasis Seimas
Paskelbta:	Lietuvos aidas, 1991-08-06, Nr. 153-0

Galiojanti suvestinė redakcija:	2017-01-02 - 2017-08-31
Suvestinių redakcijų sąrašas pagal datą:	
Pakeitimų projektai:	Nėra
Eurovoc terminal:	

Suvestinė redakcija (2017-01-02 - 2017-08-31)

Suvestinė redakcija nuo 2017-01-02 iki 2017-08-31

Įstatymas paskelbtas: Lietuvos aidas 1991, Nr. 153-0; Žin. 1991, Nr. 23-593, i. k. 09110101STA001-1489

Nauja įstatymo redakcija nuo 2011-07-01:
Nr. [XI-1281](#), 2011-03-17, Žin., 2011, Nr. 38-1804 (2011-03-31)

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŠVIETIMO
ĮSTATYMAS

1991 m. birželio 25 d. Nr. I-1489
Vilnius

Švietimas – veikla, kuria siekiama suteikti asmeniui visaverčio savarankiško gyvenimo pagrindus ir padėti jam nuolat tobulinti savo gebėjimus. Mokyti yra prigimtinė kiekvieno žmogaus teisė. Švietimas, kaip asmens, visuomenės ir valstybės ateities kūrimo būdas, grindžiamas žmogaus nelygstamos vertės, jo pasirinkimo laisvės, dorinės atsakomybės pripažinimu, demokratiniais santykiais, šalies kultūros tradicijomis. Švietimas saugo ir kuria tautos tapatybę, perduoda vertybes, kurios daro žmogaus gyvenimą prasmingą, visuomenės gyvenimą – darnų ir solidarių, valstybės – pažangų ir saugų. Švietimas savo paskirtį geriausiai atlieka tada, kai jo raida lenkia bendrąją visuomenės raidą. Jis yra prioritetiškai valstybės remiama visuomenės raidos sritis.

PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Šio įstatymo paskirtis

Šis įstatymas nustato Lietuvos Respublikos švietimo tikslus, švietimo sistemos principus, švietimo sistemos sandaros, švietimo veiklos, švietimo santykių pagrindus, valstybės įsipareigojimus švietimo srityje.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. Akreditavimas – procedūra, kurios metu įgaliota institucija pripažįsta, kad įvertinta švietimo programa, švietimo teikėjas atitinka nustatytus reikalavimus.

2. Bendrasis ugdymas – pradinis ugdymas, pagrindinis ugdymas, vidurinis ugdymas.

3. Formalusis švietimas – švietimas, vykdomas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintas ir įregistruotas švietimo programas, kurias baigus įgyjamas pradinis, pagrindinis, vidurinis arba aukštasis išsilavinimas ir (ar) kvalifikacija arba pripažįstama kompetencija, reikalinga įstatymų reglamentuojamam darbui ar funkcijai atlikti.

4. Išsilavinimas – Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka pripažįstama asmens tam tikro lygio branda, kompetencija, kvalifikacija.

5. Karjera – asmeniui ir visuomenei reikšminga jo mokymosi, saviraiškos ir darbo veiklų bei vaidmenų visuma per visą jo gyvenimą.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-2290](#), 2016-04-07, paskelbta TAR 2016-04-18, i. k. 2016-09857

6. Karjeros specialistas – asmuo, teikiantis profesinio informavimo ir konsultavimo, ugdymo karjerai paslaugas.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-2290](#), 2016-04-07, paskelbta TAR 2016-04-18, i. k. 2016-09857

7. Kompetencija – gebėjimas atlikti tam tikrą veiklą, remiantis įgytų žinių, mokėjimų, įgūdžių, vertybinių nuostatų visuma.

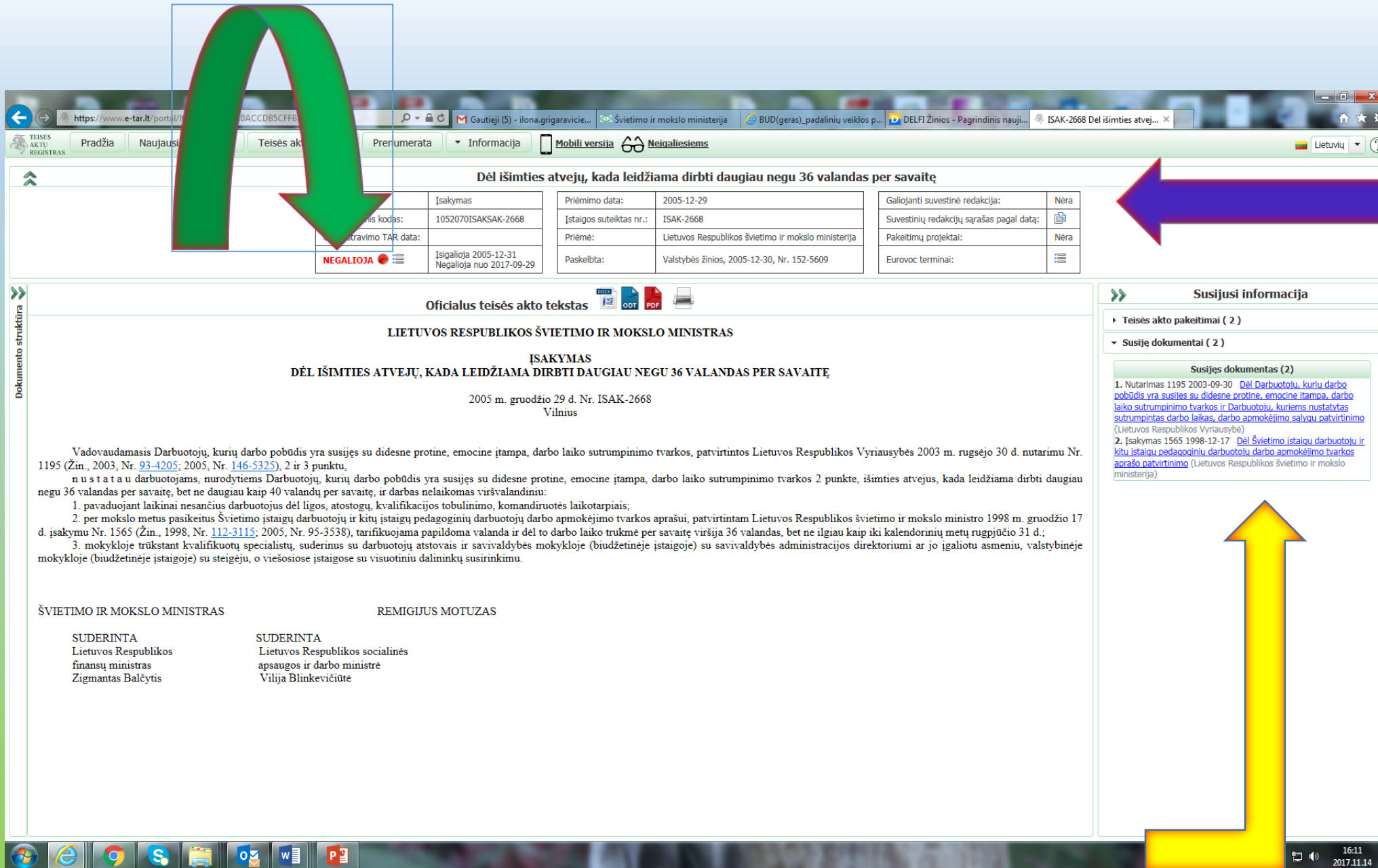
Papildyta straipsnio dalimi:

Susijusi informacija

Teisės akto pakeitimai (33)

Susiję dokumentai (702)

62

2017 metų leidinys „Lietuva. Švietimas šalyje ir regionuose 2017. Mokytojas.“

Naujausia info 2017:

www.smm.lt/uploads/documents/kiti/Svietimas%20regionuose%202017.pdf

Raportas 2016 –

www.smm.lt/uploads/lawacts/docs/579_fe74d41af353e5b42b4c4b27f24e8fce.pdf

Raporto santrauka 2016 –

www.smm.lt/uploads/lawacts/docs/579_c8eff62694995ce030eb6735d375dbaf.pdf

LIETUVOS ŠVIETIMAS SKAIČIAIS 2018 (rengiamas)

Ikimokyklinis ir priešmokyklinis ugdymas

Atnaujinta – 2018-08-01:

www.smm.lt/uploads/lawacts/docs/609_eb3e625c3cfb84bfe719fa97e875a9cd.pdf

[illegible]

66

„TARPTAUTINIS SKAITYMO GEBĖJIMŲ TYRIMAS PIRLS 2011“

5.5. <...Nors šalių dalyvavimas ikimokykliniame ugdyme labai skyrėsi, vidutiniškai 42 procentai ketvirtų klasių mokinių bent trejus metus dalyvavo ikimokykliniame ugdyme, 36 procentai dalyvavo trumpiau nei 3 metus, bet ilgiau nei 1. Šių mokinių rezultatai buvo vidutiniškai aukštesni nei tų (11 procentų), kurie ikimokykliniame ugdyme dalyvavo metus ar trumpiau (plg. 519, 513 ir 493). **Pastebėta, kad 11 procentų mokinių, nedalyvavusių ikimokykliniame ugdyme, skaitymo pasiekimų vidurkiai buvo daug žemesni (475)....>**

2016 m. enciklopedija: <http://timssandpirls.bc.edu/pirls2016/encyclopedia/>.

www.nec.lt/306/

www.nec.lt/failai/3969_PIRLS2011_ATASKAITA.pdf

www.nec.lt/125/

TARPTAUTINIS SKAITYMO GEBĖJIMŲ TYRIMAS
PIRLS 2011
PROGRESS IN INTERNATIONAL READING LITERACY STUDY

NAUJAUSI LEIDINIAI IR FILMAI:

1. www.smm.lt/uploads/documents/Leidinyas/ikimokyklinukas1.pdf
2. www.smm.lt/uploads/documents/Leidinyas/tevams.pdf
3. www.smm.lt/uploads/documents/kiti/prie%C5%A1mokyklinukas.pdf
4. www.ikimokyklinis.lt/uploads/files/dir942/dir47/dir2/4_0.php („Diena vaikų darželyje“);
5. www.youtube.com/watch?v=LjFAxIW3TX8 (Filmas apie Lietuvos gerąją ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo turinio patirtį „Darželis, kuriame gera visiems“);
6. www.youtube.com/watch?v=XJfCiZmro14 (Filmas apie inovatyvius ikimokyklinio ugdymo organizavimo modelius);
7. www.projektas-aikstele.lt/ (Ikimokyklinio ugdymo įstaigų edukacinių erdvių modernizavimo rekomendacijos)...

ikimokyklinis.lt
PAŽINKIME VAIKYSTĘ

www.ikimokyklinis.lt

Dėkoju už dėmesį!

Ilona Grigaravičienė

Tel. (85)2191257, mob. tel. 8 684 74845

Faks. (85) 2612077

El. p.: ilona.grigaraviciene@smm.lt

ilona.grigaraviciene@gmail.com